

**ПРАВИЛНИК
О ПРОГРАМУ И САДРЖИНИ ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ ИСПИТА,
И ИЗДАВАЊУ И ОДУЗИМАЊУ ДОЗВОЛА ЗА ЗАСТУПАЊЕ
У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ¹**

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником утврђује се програм и садржина посебног стручног испита за заступање у царинском поступку (у даљем тексту: стручни испит), трошкови и накнаде за полагање тог испита, као и поступак издавања и одузимања дозвола за заступање у царинском поступку (у даљем тексту: дозвола за заступање).

**II ПРОГРАМ, САДРЖИНА И НАЧИН ПОЛАГАЊА ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ
ИСПИТА**

Члан 2.

Програм стручног испита из члана 1. овог правилника обухвата:

- 1) царински систем и поступак;
- 2) царинска тарифа, порекло робе, царинска вредност и порески систем;
- 3) познавање робе;
- 4) спољнотрговински и девизни систем.

Члан 3.

Област Царински систем и поступак обухвата:

- 1) појам царинског система, царинског поступка и увозне дажбине;
- 2) посредно заступање - царински заступник;
- 3) основни институти царинског система; царинско подручје Републике Србије; царинско погранични појас; роба; царински прелаз; обавештење о роби; царински надзор и контрола; обавеза плаћања увозних дажбина;
- 4) улазак робе у царинско подручје Републике Србије; декларисање робе; преглед робе и узимање узорака; одређивање царински дозвољеног поступања; привремени смештај робе; сажета декларација;
- 5) царински поступци по врстама саобраћаја: царински поступак у путничком саобраћају; царински поступак у друмском саобраћају; царински поступак у речном саобраћају; царински поступак у ваздушном саобраћају; царински поступак у железничком саобраћају; царински поступак у поштанском саобраћају; царински поступак за експресне пошиљке;

¹ „Службени гласник РС”, бр. 97/10

6) царински дозвољено поступање или употреба робе; стављање робе у царински поступак; царинска обележја, преглед робе, пуштање робе, налази и друге мере које предузимају царински органи; стављање робе у слободан промет;

7) посебни поступци: поступак транзита; ТИР и АТА карнет; поступак царинског складиштења; поступак активног оплемењивања; поступак пасивног оплемењивања; поступак прераде под царинском контролом; поступак извоза; поступак привременог увоза; поједностављени поступци;

8) други облици царински дозвољеног поступања; слободне зоне и слободна складишта;

9) исправе у царинском поступку: царинске исправе; транспортне исправе; комерцијалне исправе; остале исправе;

10) царинско-управни и царинско-прекршајни поступак;

11) царински дуг и обрачун увозних дажбина;

12) царинске повластице; ослобођење од плаћања увозних дажбина;

13) мере за заштиту права интелектуалне својине.

Правни извори:

- Царински закон ("Службени гласник РС", број 18/10);

- Уредба о царински дозвољеном поступању с робом ("Службени гласник РС", број 93/10).

Област Царинска тарифа, порекло робе, царинска вредност робе и порески систем обухвата следеће:

1) појам и саставни делови царинских тарифа (тарифна ознака, наименовање робе и стопа царине);

2) Хармонизована номенклатура; веза између Хармонизоване номенклатуре, Комбиноване номенклатуре Европске уније и Царинске тарифе Републике Србије;

3) појам сврставања робе у Царинску тарифу; тарифни став; процедура сврставања;

4) преференцијални тарифни третман робе;

5) основни појмови о пореклу робе; непреференцијално порекло робе; преференцијално порекло робе;

6) обавезујућа обавештења о сврставању робе и о пореклу робе;

7) појам царинске вредности робе и њена дефиниција по Царинском закону; услови за прихватање стварно плаћене цене за царинско вредновање;

8) елементи царинске вредности робе (фактурна вредност, трошкови превоза, трошкови осигурања и остали трошкови); попусти и додаци који утичу на царинску вредност;

9) методи утврђивања царинске вредности;

10) начин израчунавања царинске вредности;

11) опорезивање производа (појам акцизе и пореза на додатну вредност, порески обвезник, пореска обавеза, плаћање и застарелост за наплату акцизе и пореза);

12) основица акцизе и пореза на додатну вредност ; начин обрачунавања акцизе и пореза на додатну вредност; ослобођења од плаћања пореских обавеза.

Правни извори:

- Међународна конвенција о Хармонизованом систему назива и шифарских ознака роба ("Службени лист СРЈ - Међународни уговори", бр. 6/87, 14/91 и 1/97);

- Закон о Царинској тарифи ("Службени гласник РС", бр. 62/05, 61/07 и 5/09);

- Царински закон ("Службени гласник РС", број 18/10);

- Закон о акцизама ("Службени гласник РС", бр. 22/2001, 42/01, 61/01, 73/01, 5/02, 24/02, 45/02, 69/02, 80/02, 15/03, 43/03, 56/03, 72/03, 93/03, 2/04, 31/04, 43/04, 51/04, 55/04, 78/04, 116/04, 135/04, 8/05, 46/05, 47/05, 58/05, 71/05, 101/05, 102/05, 3/06, 11/06, 12/06, 66/06, 10/07, 61/07, 18/08, 5/09, 9/09, 31/09 и 3/10);

- Закон о порезу на додатну вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07).

Област Познавање робе обухвата поделу и класификацију робе, квалитет робе и њено одређивање, узимање и обрада узорака, декларација робе, ознаке квалитета, амбалажу, заштитне знаке и знаке опомене за руковање робом, стандарде, документа која прате робу, упознавање са робом садржаном у одељцима и главама Царинске тарифе.

Правни извори:

- Међународна конвенција о Хармонизованом систему назива и шифарских ознака роба;

- Закон о Царинској тарифи;

- Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за текућу годину;

- Споразуми о слободној трговини.

Област Спољнотрговински и девизни систем обухвата:

1) основни појмови о спољнотрговинском систему; принципи спољнотрговинског пословања; спољнотрговински промет робе и услуга (извоз, увоз, квантитативна ограничења, дозволе, посебни услови, остали режими и мере);

- 2) унос и износ робе од стране физичких лица;
- 3) извођење инвестиционих радова у земљи и иностранству; остале услуге у спољнотрговинском промету;
- 4) увоз робе по основу страног улагања;
- 5) основни појмови о девизном систему; девизе, валуте и хартије од вредности; девизни прописи; девизни послови;
- 6) промет злата; органи девизне контроле; девизни прекршаји, поступак по девизним прекршајима и записник о девизном прекршају.

Правни извори:

- Закон о спољнотрговинском пословању ("Службени гласник РС", број 36/09);
- Закон о страним улагањима ("Службени лист СРЈ", бр. 3/02 и 5/03);
- Закон о девизном пословању ("Службени гласник РС", број 62/06).

Члан 4.

Правне изворе релевантне за полагање стручног испита Управа царина објављује на својој интернет страни најкасније два месеца пре датума одржавања испита.

Члан 5.

Трошкове за полагање стручног испита сноси физичко лице које полаже стручни испит (у даљем тексту: кандидат) или правно лице (посредни заступник) у коме је кандидат запослен.

Трошкови из става 1. овог члана јесу: трошкови за полагање стручног испита и за издавање дозволе за заступање у царинском поступку, идентификационе картице и личног печата.

Управа царина објављује на свом сајту износ стварних трошкова из става 2. овог члана који решењем утврђује министар надлежан за послове финансија.

Члан 6.

Кандидат који је запослен код посредног заступника подноси Управи царина пријаву за полагање стручног испита, најкасније петнаест дана пре дана одржавања испита.

Кандидат који жели да похађа обуку за полагање испита за заступање у царинском поступку, кандидат подноси пријаву из става 1. овог члана најкасније петнаест дана пре почетка обуке коју, организује Управа царина.

Пријава из става 1. овог члана садржи:

- 1) име, очево име и презиме кандидата, као и ЈМБГ;

- 2) датум и место рођења кандидата;
- 3) врсту и степен школске спреме;
- 4) место и адреса становања;
- 5) испитни рок за који се кандидат пријављује.

Кандидат пријаву из става 1. овог члана подноси према обрасцу који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (Прилог 1) и уз пријаву прилаже:

- 1) доказ посредног заступника, чије је седиште у Републици Србији, да је регистрован за послове међународне шпедиције и послове царинског заступања;
- 2) доказ да је стално запослен код посредног заступника;
- 3) доказ да има најмање средњу стручну спрему;
- 4) доказ да је радио на пословима царињења робе најмање шест месеци;
- 5) доказ или изјаву да није правноснажно осуђиван или кажњаван за кривична дела или у протеклих шест месеци није правноснажно кажњаван за прекршаје спољнотрговинских, девизних или пореских прописа или да је учињени прекршај занемарљив;
- 6) доказ о уплаћеном износу на име трошкова за полагање стручног испита.

Управа царина чува документацију из става 4. овог члана.

Члан 7.

Кандидат је дужан да у року који му одреди Управи царина допуни и исправи неуредну и непотпуну пријаву и да уређену пријаву достави Управи царина најкасније пет дана пре дана одржавања испита.

Кандидат може да повуче пријаву, најкасније седам дана пре дана одржавања испита и у том случају нема право на враћање уплаћених трошкова за полагање испита.

Управа царина ће одбацити пријаве поднете по истеку рока из ст. 1. и 2. овог члана.

Уколико кандидат не дође на испит, а пријаву није повукао, сматра се да није положио испит.

У случају да кандидат није могао да присуствује испиту из нарочито оправданих разлога (болест, смртни случај и сл.), уплаћени трошкови за полагање испита враћају се кандидату.

Управа царина доноси одлуку о враћању трошкова из става 5. овог члана.

Члан 8.

Стручни испит полаже се у Управи царина пред испитном комисијом коју образује директор Управе царина (у даљем тексту: Комисија), по претходно прибављеној сагласности министра надлежног за послове финансија. Два члана Комисије су из реда запослених у министарству надлежном за послове финансија.

Комисију чине председник и чланови комисије - испитивачи за одређене области.

Председник и чланови Комисије имају заменике.

Председнику, члановима Комисије и секретару Комисије припада накнада чија се висина одређује решењем о образовању Комисије.

Члан 9.

Председник и чланови Комисије имају мандат од две године, са могућношћу реизбора.

Комисија има секретара који води записник на седницама Комисије и обавља друге административне послове за Комисију. Секретар Комисије одређује се из реда запослених у Управи царина решењем о образовању Комисије.

Члан 10.

Датум, време и место одржавања стручног испита одређује директор Управе царина најкасније два месеца пре дана одржавања испита.

Обавештење о датуму, времену и месту одржавања сваког стручног испита објављује се најмање у једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије, као и на интернет страници Управе царина.

Члан 11.

Стручни испит састоји се из писменог и усменог дела.

Писмени део стручног испита састоји се од:

- 1) задатка који представља симулацију стављања робе у слободан промет, са обавезним попуњавањем декларације; и
- 2) једног питања које се односи на одређену област из царинског система и поступка.

Писмене радове из става 2. овог члана прегледају и оцењују испитивач надлежан за област "Царинска тарифа, порекло робе, царинска вредност робе и порески систем", односно испитивач надлежан за област "Царински систем и поступак", а предложене оцене верификује Комисија.

Сматра се да је кандидат положио писмени део стручног испита уколико је позитивно оцењен из обе области наведене у ставу 2. овог члана.

Усмени део испита полаже се у року од седам дана од дана полагања писменог дела стручног испита.

Усмени део стручног испита обухвата области: Царински систем и поступак; Царинска тарифа, порекло робе, царинска вредност робе и порески систем; Познавање робе; Спољнотрговински и девизни систем.

Писмени и усмени део стручног испита оцењују се са:

- 1) "положио"; или
- 2) "није положио".

Кандидат који није положио писмени део стручног испита или није позитивно оцењен из најмање три области на усменом делу стручног испита, упућује се на поновно полагање целог стручног испита.

Кандидат који на усменом делу стручног испита није позитивно оцењен из највише две области, упућује се на поправни испит из тих области, уз признавање већ положеног писменог дела.

Кандидат полаже поправни, односно поновни испит по истеку рока од 30 дана, а ово полагање мора окончати најкасније у року од 150 дана од дана претходног полагања.

Кандидат који не положи поправни, односно поновни испит за царинског заступника, по истеку рока од годину дана од дана претходног полагања, може поново да поднесе пријаву за полагање стручног испита, независно од тога код ког је посредног заступника у том моменту запослен.

Пријава из става 9. овог члана подноси се у складу са чланом 6. овог правилника.

Општи успех кандидата оцењује се са оценом "положио" или "није положио".

Члан 12.

Пре почетка полагања стручног испита секретар Комисије утврђује идентитет кандидата.

Испиту присуствују председник, чланови и секретар Комисије.

Кандидати код којих се у току полагања стручног испита пронађе било какво помагало, укључујући мобилне телефоне и џепне или ручне рачунаре биће удаљени са испита, а њихов испитни рад биће поништен.

Кандидати из става 3. овог члана не могу да полагају стручни испит у року од годину дана.

Члан 13.

Управа царина дужна је да у року од 15 дана од дана одржавања писменог дела стручног испита обавести кандидате који су положили испит о њиховим резултатима.

О резултатима полагања стручног испита у целини, кандидата обавештава председник Комисије по завршетку усменог дела стручног испита.

Кандидати имају право увида у резултате писменог дела испита и право приговора на резултате испита у року од три дана од дана завршетка испитног рока.

Приговор из става 3. овог члана подноси се у писменој форми.

О приговорима кандидата одлучује Комисија у року од пет дана од дана пријема приговора.

Члан 14.

На захтев кандидата, Управа царина може одложити полагање писменог или усменог дела стручног испита за наредни испитни рок, ако је кандидат због болести или других оправданих разлога спречен да полаже испит.

Члан 15.

Секретар Комисије води записник о резултатима стручног испита.

Записник садржи име, презиме и пребивалиште кандидата, састав Комисије, датум полагања испита, резултат писменог и усменог дела испита, и коначну оцену коју је кандидат добио на стручном испиту.

Управа царина дужна је да у својој бази података трајно чува записнике о сваком одржаном стручном испиту.

Записник потписују председник, чланови и секретар Комисије.

Члан 16.

Управа царина, кандидату који је положио испит, издаје уверење о положеном стручном испиту, које потписује председник Комисије најкасније у року од пет радних дана од дана полагања испита.

Уверење из става 1. овог члана може се користити само за добијање дозволе за заступање.

Образац уверења из става 1. овог члана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део (Прилог 2).

III ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ЗАСТУПАЊЕ

Члан 17.

Управа царина одређује идентификациони број царинског заступника и издаје му дозволу за заступање на основу уверења о положеном стручном испиту из члана 16. став 1. овог правилника.

Управа царина дужна је да дозволу из става 1. овог члана изда најкасније у року од 20 дана од дана добијања уверења о положеном стручном испиту.

Образац дозволе из става 1. овог члана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део (Прилог 3).

Члан 18.

Управа царина води евиденцију о лицима којима је издала дозволе за заступање (царински заступник).

Члан 19.

Управа царина на основу дозволе из члана 17. став 1. овог правилника, издаје царинском заступнику:

- 1) идентификациону картицу;
- 2) лични печат.

Управа царина издаје царинском заступнику идентификациону картицу и лични печат најкасније у року од 20 дана од дана издавања дозволе за заступање.

Члан 20.

Царински заступник који промени посредног заступника у царинском поступку задржава идентификациони број, идентификациону картицу и лични печат, под условом да нису наступиле околности из чл. 21. и 22. овог правилника.

Царински заступник из става 1. овог члана дужан је да Управу царина обавести о промени послодавца и Управи царина достави назив новог послодавца (посредног заступника).

Уз обавештење из става 2. овог члана, царински заступник дужан је да приложи:

- 1) доказ да је нови послодавац, чије је седиште у Републици Србији, регистрован за послове међународне шпедиције и послове царинског заступања;
- 2) доказ да је царински заступник стално запослен код новог послодавца (посредног заступника) на пословима царинског заступања.

IV ОДУЗИМАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ЗАСТУПАЊЕ

Члан 21.

Управа царина покреће поступак и одузима дозволу за заступање царинском заступнику који је након издавања дозволе правоснажно осуђен или кажњен:

- 1) за кривична дела против привреде;
- 2) за царински прекршај извршен у царинском поступку, у којем је вредност робе већа од 30.000 евра у динарској противвредности:

(1) ако одредишној царинарници не допреми сву роба и прописана документа или робу допреми у промењеном стању,

(2) ако у декларацији нетачно наведе врсту, количину, вредност, каквоћу или порекло робе или не наведе сву робу, укључујући и подстрекавање и помагање у извршењу таквог царинског прекршаја,

(3) ако подстрекавањем или помагањем извршиоцу царинског прекршаја омогући да неистинитим приказивањем чињеница оствари или покуша да оствари ослобођење од плаћања царине, примену повољније стопе царине или плаћање царинског дуга у износу мањем од прописаног;

3) за прекршаје спољнотрговинских, девизних или пореских прописа, у којима је вредност робе већа од од 30.000 евра у динарској противвредности.

Члан 22.

Управа царина покреће поступак и одузима дозволу за заступање царинском заступнику који заступање обавља на незаконит, неисправан и непрофесионалан начин.

Под незаконитим, неисправним и непрофесионалним обављањем послова заступања од стране царинског заступника из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1) кажњавање за прекршаје спољнотрговинских прописа или других прописа којима су уређени посебни услови спољнотрговинског промета одређене робе, девизних, царинских или пореских прописа, осим оних из члана 21. став 1. тач. 2) и 3) овог правилника;

2) наношење штете заступаном лицу;

3) давање другом лицу на употребу или коришћење идентификационе картице и личног печата;

4) одбијање давања на увид овлашћеном царинском службенику исправе којом се потврђује својство царинског заступника;

5) неовлашћени боравак у службеним просторијама Управе царина у којима је то дозвољено само овлашћеним царинским службеницима, као и коришћење опреме и других ресурса за које је приступ одобрен само овлашћеним царинским службеницима (Информациони систем царинске службе, архиве, службени документи итд);

6) употреба, на било који начин, робе која је у царинском поступку без обзира да ли постоји сагласност власника робе или не;

7) понашање којим се на други начин онемогућава или отежава прописано и ефикасно поступање овлашћених царинских службеника.

Управа царина покреће поступак из става 1. овог члана, када утврди да је царински заступник у текућој години више од три пута повредио одредбе става 2. овог члана.

Управа царина ће писменим путем обавестити царинског заступника о сваком утврђеном случају из става 2. овог члана. Обавештење мора да садржи упозорење о одредбама ст. 1. и 3. овог члана.

Приликом оцене да ли се ради о незаконитом, неисправном и непрофесионалном обављању послова заступања од стране царинског заступника из става 1. овог члана, сви утврђени случајеви из става 2. овог члана узимају се кумулативно.

Члан 23.

Царински заступник коме је дозвола за заступање одузета, а који је по истеку рока од две године од дана правоснажности одлуке о одузимању дозволе, поднео захтев за поновно издавање дозволе за заступање, дужан је да положи стручни испит, у складу са одредбама овог правилника.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о полагању испита за царинског агента и поступку издавања дозволе за рад царинском агенту ("Службени гласник РС", број 22/04).

Члан 25.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Прилог бр. 1

ПРИЈАВА
ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА ЦАРИНСКОГ ЗАСТУПНИКА

1. Презиме (име оца) и име кандидата

2. Дан, месец и година рођења

3. Место рођења и општина

4. ЈМБГ број

5. Назив завршене школе или факултета, степен школске спреме

6. место и адреса становања

7. испитни рок за који се кандидат пријављује

Место и датум: _____, _____ . _____ . _____ . године

Прилог бр. 2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

УПРАВА ЦАРИНА

УВЕРЕЊЕ

О ПОЛОЖЕНОМ ИСПИТУ ЗА ЗАСТУПАЊЕ У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ

(презиме, име оца и име)

службеник _____, рођен-а _____ године
(назив фирме - посредног заступника) (датум рођења)

у _____, положио-ла је дана _____ године
(место рођења) (датум полагања)

испит за заступање у царинском поступку.

Полагање је обављено пред испитном комисијом Управе царина, именованом решењем директора Управе царина број _____ од _____ године, а према програму и садржини посебног стручног испита за заступање у царинском поступку прописаним од стране Министра финансија.

Уверење се издаје у складу са чланом 16. Правилника о програму и садржини полагања посебног стручног испита, и издавању и одузимању дозвола за заступање у царинском поступку.

број _____ Председник
Београд, _____ године испитне комисије:
М.П. _____

Прилог бр. 3

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

УПРАВА ЦАРИНА

ДОЗВОЛА

ЗА ЦАРИНСКО ЗАСТУПАЊЕ

(презиме, име оца и име)

рођен-а _____. _____. _____. године
(датум рођења)

у _____, идентификациони број _____,
(место рођења) (из регистра УЦ-а)

испунио је све услове за добијање дозволе да ради као царински заступник у посредном заступању у царинском поступку.

Дозвола за рад царинског заступника издаје се у складу са чланом 7. став 5. Царинског закона ("Службени гласник РС", број 18/2010), а на основу испуњених услова.

број _____ Директор:
Београд, _____. _____. _____. године _____

М. П.